

Delårsrapport
Varig Hadeland Forsikring
3.kvartal 2019

Hovedtrekk pr 3q 2019

Nøkkeltall:

Salget pr. 3Q 2019 er på 13 mill. mot 13,4 mill. i 2018. Dette utgjør 101 % av budsjett.

Totalporteføljen er på 126,7 mill. mot 118,3 mill. på samme tid i fjor. Porteføljeveksten er 5 % hittil i år.

Brann- og naturporteføljen er på 20,3 mill. mot 20,5 mill. i 2018.

Erstatningskostnadene er på 6,6 mill. mot 6,8 mill. på samme tid i fjor. Vi har hatt en brann i Jevnaker med avsetning på 4,5 mill. Vår egenregning er 3 mill.

Resultat før skattekostnad

Varig Hadeland Forsikring fikk et resultat før skattekostnad på 19,8 mill. mot et resultat på 10,6 mill. i tilsvarende periode i 2018.

Kapitalforvaltning

VHF har tilpasset sin rapportering etter de kravene vi har fra Finanstilsynet. Varig selskapene har felles leid inn konsulent for å bistå i utarbeidelse med stresstester.

Forvaltning av finansielle eiendeler og investeringseiendommer

Porteføljen til forvaltning har steget med 13,2 mill. og har en avkastning på 7,95 % mot referanseindeks 8,26 %.

Sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer

Forsikrings- og forretningsrisiko

Forsikringsrisiko dekkes gjennom samarbeid med GF om vilkår, tariffen og oppgjør og gjennom reassuransavtale tegnet i Gjensidige Forsikring ASA.

Forretningsrisiko dekkes gjennom ansvarsforsikringer tegnet i Gjensidige Forsikring ASA samt gjennom regelmessig rapportering til styret, revisor og til Finanstilsynet.

Markedsrisiko

Investeringsstrategien regulerer markedsrisikoen. VHF har markedsrisiko på linje med pensjonskasser og andre langsiktige institusjoner.

Operasjonell risiko

VHF er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Internkontrollen gjennomføres i henhold til gjeldende regler. VHF har iverksatt nødvendige tiltak (ORSA) for å forberede rapportering i forhold til Solvens 2 regelverket som er gjeldende fra 2016.

Kapitalsituasjonen

Kapitalsituasjonen pr 30.9.2019

Foretakets ansvarlige kapital kr.205.837.677.-

Solvenskapitalkrav kr.62.786.768,-. Dekningsprosent solvenskapitalkrav 328.

Minstekapitalkrav kr.23.882.000,-. Dekningsprosent minstekapitalkrav 780.

Organisasjonen

Varig Hadeland Forsikring hadde totalt 11 ansatte ved utløpet av 3q 2019.

Hendelser etter balansedagen

Ingen spesielle hendelser.

Utsikter fremover

Gjensidige har en økning i etablering av landsdekkende avtaler som begrenser våre muligheter/trekker ut kunder fra vår portefølje. Dette følges opp gjennom Varig alliansens samarbeidsutvalg med Gjensidige.

Varig Hadeland Forsikring har allikevel en positiv porteføljevækst som skyldes høy lojalitet i lokalmarkedet og vi ser på ytterligere tiltak for å knytte kundene tettere til oss.

Gjensidige har solgt Gjensidige Bank til Nordea og Nordea har inngått avtale om salg av forsikring for Gjensidige. Konsekvensene av disse avtalene er ikke kjent da lite informasjon er kommet ut men en stadig økning av samarbeidsavtaler setter vår enerett under press. I tillegg har vi ikke lenger en bank for de kundene som vil samle alt på ett sted. Vi opplever allikevel et godt samarbeid med Nordea lokalt og vi henviser kunder til hverandre med suksess.

Samarbeidsavtalen med Gjensidige løper ut 2020 og skal reforhandles ila 2019. Det knyttes stor spenning til forhandlingsresultatet.

Det forventes moderat positiv utvikling i finansmarkedet ut året.

Klækken 8. november 2019

Styret i Varig Hadeland Forsikring

Resultatregnskap

Varig Hadeland Forsikring					
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING	Q3 2019	Q3 2018	1.1.-30.09.2019	1.1.-30.09.2018	1.1.-31.12.2018
Premieinntekter					
Opptjente bruttopremier	5.071.576	5.172.743	15.375.132	15.898.950	21.099.721
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier	-821.310	-1.287.629	-2.440.734	-3.824.560	-5.093.623
Sum premieinntekt for egen regning	4.250.266	3.885.114	12.934.398	12.074.390	16.006.098
Andre forsikringsrelaterede inntekter	2.211.205	2.084.486	7.909.445	7.295.521	9.435.656
Erstatningskostnader					
Brutto erstatningskostnader	-1.197.344	-1.395.469	-5.570.290	-21.898.134	-22.513.130
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader	65.949	-1.216.139	-985.992	15.133.861	14.775.377
Sum erstatningskostnader for egen regning	-1.131.395	-2.611.608	-6.556.282	-6.764.273	-7.737.753
Forsikringsrelaterede driftskostnader					
Salgskostnader	7.658	0	7.658	0	-3.199.105
Forsikringsrelaterede adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	-883.442	-957.542	-2.942.074	-3.369.574	-422.281
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring	0	0	0	0	0
Sum forsikringsrelaterede driftskostnader	-875.784	-957.542	-2.934.417	-3.369.574	-3.621.386
Andre forsikringsrelaterede driftskostnader	-2.615.557	-2.266.491	-8.761.111	-7.891.513	-10.780.144
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP	1.838.734	133.959	2.592.033	1.344.551	3.302.472
IKKE-TEKNISK REGNSKAP					
Netto inntekter fra investeringer					
Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	0	0	0	0	0
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	472.174	607.874	5.966.371	1.473.433	2.882.455
Netto driftsinntekt fra eiendom	73.420	87.550	235.414	248.008	320.915
Verdiendringer på investeringer	3.193.955	-3.025.655	1.577.843	-1.130.471	-9.440.184
Realisert gevinst og tap på investeringer	187.510	7.180.058	9.947.449	9.131.165	10.254.332
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	-174.419	-178.602	-531.989	-484.111	-694.732
Sum netto inntekter fra investeringer	3.752.640	4.671.225	17.195.088	9.238.023	3.322.786
Andre inntekter	14.991	18.273	33.218	40.583	55.174
Andre kostnader	0	0	0	0	0
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP	3.767.631	4.689.498	17.228.306	9.278.606	3.377.960
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	5.606.366	4.823.457	19.820.339	10.623.157	6.680.432
Skattekostnad	-723.253	-251.772	-2.769.692	-793.598	-1.664.487
RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER	4.883.113	4.571.685	17.050.647	9.829.559	5.015.945
Andre inntekter og kostnader					
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	0	0	0	0	-1.350.421
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	0	0	0	0	337.606
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til re	0	0	0	0	-1.012.815
TOTALRESULTAT	4.883.113	4.571.685	17.050.647	9.829.559	4.003.130

Balanse

Varig Hadeland Forsikring	30.09.2019	30.09.2018	31.12.2018
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Eierbenyttet eiendom	2.237.441	2.244.378	2.242.644
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	7.000.000	7.000.000	7.000.000
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	125.604.591	122.211.422	116.516.367
Rentebærende verdipapirer	86.247.550	82.018.606	81.874.496
Utlån og fordringer	1.248.972	486.970	335.082
Andre finansielle eiendeler	678.700	678.700	678.700
Sum investeringer	223.017.254	214.640.075	208.647.289
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f.andel-ikke opptj. brto.premie	821.310	1.287.629	0
Gj.f.andel-brto erst. avsetning	9.591.795	17.430.604	15.510.801
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger	10.413.105	18.718.233	15.510.801
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	0	0	0
Andre fordringer	1.967.192	894.906	2.507.927
Sum fordringer	1.967.192	894.906	2.507.927
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	999.277	306.367	268.061
Kasse, bank	2.331.978	6.572.192	4.634.131
Eiendeler ved skatt	1.384.762	743.097	1.384.762
Pensjonsmidler	964.205	2.445.417	964.205
Sum andre eiendeler	5.680.222	10.067.073	7.251.159
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	0	0	0
SUM EIENDELER	241.077.772	244.320.287	233.917.175

Varig Hadeland Forsikring	30.09.2019	30.09.2018	31.12.2018
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Opptjent egenkapital			
Fond mv.			
Avsetning til naturskadefond	24.380.891	23.244.262	23.570.420
Avsetning til garantiordningen	967.240	967.412	967.240
Annen opptjent egenkapital	152.738.405	144.237.030	136.498.229
Andre fond	28.000.000	28.000.000	28.000.000
Sum opptjent egenkapital	206.086.536	196.448.704	189.035.890
Brutto forsikringsforpliktelser			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	9.698.703	9.826.178	9.541.027
Brutto erstatningsavsetning	16.461.973	24.125.355	20.628.360
Sum brutto forsikringsforpliktelser	26.160.675	33.951.533	30.169.386
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	536.438	446.989	544.887
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	2.226.819	668.446	1.909.339
Forpliktelser ved utsatt skatt	2.263.653	3.288.500	2.263.653
Andre avsetninger for forpliktelser			
Sum avsetninger for forpliktelser	5.026.910	4.403.935	4.717.879
Forpliktelser			
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	0	0	0
Avsatt ikke betalt utbytte	2.780.305	2.908.000	2.780.305
Andre forpliktelser	279.419	5.839.621	6.448.317
Sum forpliktelser	3.059.724	8.747.621	9.228.622
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	743.927	768.495	765.399
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	241.077.773	244.320.286	233.917.175

Oppstilling av endringer i egenkapital

Varig Hadeland Forsikring

Kroner	Naturskadefond	Garantiordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2017	22.375.771	967.412	28.000.000	(7.946.357)	143.222.319	186.619.145
1.1.-30.09.2018						
Resultat før andre inntekter og kostnader	868.491	-			8.961.068	9.829.559
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger				-		-
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				-		-
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				-	-	-
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	868.491	-	-	-	8.961.068	9.829.559
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte			-		-	-
Til / fra andre fond			-		-	-
Egenkapital 30.09.2018	23.244.262	967.412	28.000.000	(7.946.357)	152.183.387	196.448.704
1.1.-31.12.2018						
Resultat før andre inntekter og kostnader	1.194.649	(172)			3.821.468	5.015.945
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger				(1.350.421)		(1.350.421)
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				337.606		337.606
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				(1.012.815)	-	(1.012.815)
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	(1.012.815)	-	(1.012.815)
Totalresultat	1.194.649	(172)	-	(1.012.815)	3.821.468	4.003.130
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning					1.024.847	1.024.847
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte			-		(2.611.232)	(2.611.232)
Til / fra andre fond			-		-	-
Egenkapital 31.12.2018	23.570.420	967.240	28.000.000	(8.959.172)	145.457.402	189.035.890
1.1.-30.09.2019						
Resultat før andre inntekter og kostnader	810.471	-	-		16.240.176	17.050.647
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger				-		-
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				-		-
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				-	-	-
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	810.471	-	-	-	16.240.176	17.050.647
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte			-		-	-
Til / fra andre fond			-		-	-
Egenkapital 30.09.2019	24.380.891	967.240	28.000.000	(8.959.172)	161.697.578	206.086.536

Kontantstrøm

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	1.1.-30.09.2019	1.1.-30.09.2018	1.1.-31.12.2018
Innbetalte premier direkte forsikring	15.532.808	15.665.854	20.581.474
Utbetalte gjenforsikringspremier	-3.262.044	-5.112.189	-5.093.623
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-9.736.676	-4.832.736	-8.944.727
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	4.933.014	938.744	2.500.063
Betalte driftskostnader	-9.628.639	-4.236.487	-8.820.518
Netto finansinntekter	5.605.589	966.752	2.619.749
Betalte skatter	-2.452.212	-2.518.157	-2.452.212
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	991.839	871.781	390.206
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:			
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.	0	0	0
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	512.968	6.862.791	7.014.259
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	-2.336.904	-14.921.310	-16.715.210
Netto kontantstrøm av sertifikater	0	0	0
Netto kontantstrøm av eiendom	240.616	253.210	327.852
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid	0	0	0
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner	0	0	0
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	-830.001	-19.999	-19.999
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2.413.321	-7.825.308	-9.393.098
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:			
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	0	0	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Netto kontantstrøm for perioden	-1.421.482	-6.953.527	-9.002.892
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-1.421.482	-6.953.527	-9.002.892
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	4.969.213	13.972.105	13.972.105
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	3.547.731	7.018.578	4.969.213
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter			
Innskudd hos kredittinstitusjoner	1.248.972	486.970	335.082
Kontanter og bankinnskudd *	2.298.760	6.531.609	4.634.131
Sum kontanter og kontantekvivalenter	3.547.731	7.018.578	4.969.213
* Herav bundet på skattetrekkkonto	442.598	439.987	442.598

NOTER

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet pr. 3.kvartal 2019, som er avsluttet 30.09.2019, er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsipper som er lagt til grunn i årsregnskapet for 2018.

Regnskapet pr. 3.kvartal 2019 er utarbeidet i samsvar med IAS34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap, og bør leses i sammenheng med regnskapet for 2018.

Nye standarder vedtatt

IFRS 16 Leiekontrakter

Varig Hadeland Forsikring implementerte IFRS 16 1.januar 2019 uten at det var vesentlige implementeringseffekter på balansen. Dette skyldes at Varig Hadeland Forsikring kun har kortsiktige leieavtaler og leieavtaler der underliggende eiendeler har lav verdi.

Nye standarder og fortolkninger ennå ikke vedtatt

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utstedt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2019, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for foretaket er angitt nedenfor. Foretaket planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioder som begynner på eller etter 1. januar 2018. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko, presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet mulighet til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1.januar 2021. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til eksisterende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Varig Hadeland Forsikring har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringsavtaler etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger av utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikjustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som representerer uopptjent resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller utgifter vil bli presentert separat. IFRS 17 trer i kraft 1. januar 2022. Standarden forventes å påvirke foretakets regnskap, gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader.

Basert på våre foreløpige vurdering og basert på foretakets nåværende virksomhet, vil andre endringer i standarder og tolkningsuttalelser ikke ha vesentlig effekt.

Utarbeidelse av delårsregnskap innebærer anvendelse av vurderinger, estimater og forutsetninger som påvirker bruk av regnskapsprinsipper og beløp som er innregnet for eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader. De faktiske resultatene kan avvike fra disse estimatene. De mest vesentlige vurderingene som er involvert i anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper og de viktigste kildene til usikkerhet i estimatene, er de samme som foreligger i forbindelse med utarbeidelse av delårsrapporten som i årsrapporten for 2018.

All finansiell informasjon er presentert i hele kroner, med mindre annet er angitt.

Det er ikke gjennomført full eller begrenset revisjon av delårsregnskap og delårsberetning.

2. Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Varig Hadeland Forsikring mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA, Gjensidige Pensjonsforsikring AS og Gjensidige Bank ASA.

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

3. Segment

Varig Hadeland Forsikring tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde.

4. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonspringsmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser,

prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.

- Varig Hadeland Forsikring egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balansført verdi 30.09.2019	Virkelig verdi 30.09.2019	Balansført verdi 30.09.2018	Virkelig verdi 30.09.2018
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	125.604.591	125.604.591	122.211.422	122.211.422
Rentebærende verdipapirer	86.247.550	86.247.550	82.018.606	82.018.606
Utlån og fordringer				
Utlån (til amortisert kost)	7.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000
Andre finansielle eiendeler	678.700	678.700	678.700	678.700
Andre fordringer	1.967.192	1.967.192	894.906	894.906
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	0	0	0	0
Kontanter og bankinnskudd (inkl. drift)	3.580.949	3.580.949	7.059.161	7.059.161
Sum finansielle eiendeler	225.078.982	225.078.982	219.862.794	219.862.794
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Andre forpliktelser	8.086.634	8.086.634	13.151.556	13.151.556
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	0	0	0	0
Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	743.927	743.927	768.495	768.495
Forpliktelser innen konsernet	0	0	0	0
Forpliktelser til kreditinstitusjoner	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser	8.830.561	8.830.561	13.920.050	13.920.050

Verdsettelseshierarki 30.09.19	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	182.132.879	10.000	29.709.262	211.852.141
Aksjer og andeler	95.885.329	10.000	29.709.262	125.604.591
Rentebærende verdipapirer	86.247.550	0	0	86.247.550
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	0	7.000.000	0	7.000.000
Utlån	0	7.000.000	0	7.000.000

Verdsettelseshierarki 30.09.18	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	172.969.286	10.000	31.250.742	204.230.028
Aksjer og andeler	90.950.680	10.000	31.250.742	122.211.422
Rentebærende verdipapirer	82.018.606	0	0	82.018.606
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	0	7.000.000	0	7.000.000
Utlån	0	7.000.000	0	7.000.000

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 30.09.2019

	Pr. 1.1.2019	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 30.09.19	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 30.09.19
Aksjer og andeler	34.510.493	-4.577.676	3.455.100	-3.678.655	0	0	29.709.262	-4.577.676
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	34.510.493	-4.577.676	3.455.100	-3.678.655	0	0	29.709.262	-4.577.676

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

	Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10% 2.970.926
Rentebærende verdipapirer	Verdifall på 10% 0
Sum	2.970.926

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 30.09.2018

	Pr. 1.1.2018	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 30.09.18	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 30.09.18
Aksjer og andeler	36.927.762	-5.932.196	8.000.000	-7.744.824	0	0	31.250.742	-5.932.196
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	36.927.762	-5.932.196	8.000.000	-7.744.824	0	0	31.250.742	-5.932.196

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

	Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10% 3.125.074
Rentebærende verdipapirer	Verdifall på 10% 0
Sum	3.125.074

5. Avsetninger og andre forpliktelser

Ingen vesentlige endringer siden 31.12.2018.

6. Betingede forpliktelser

	30.09.2019	30.09.2018
Garantier og kommittert kapital	2.334.420	2.334.420
Brutto garantier		
Kommittert kapital, ikke innbetalt	178.200	178.200

7. Hendelser etter balansedagen

Det er ikke intrådt noen vesentlige hendelser etter balansedagen.